

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O MEHANIZMIMA
PREHRAMBENE SIGURNOSTI NA ZAPADNOM
BALKANU

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum o mehanizmima prehrambene sigurnosti na Zapadnom Balkanu, potpisan u Beogradu, 2. septembra 2022. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma o mehanizmima prehrambene sigurnosti na Zapadnom Balkanu, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik, glasi:

AGREEMENT
ON FOOD SECURITY MECHANISMS IN THE WESTERN BALKANS

HAVING IN MIND the wellbeing of the citizens of Western Balkan region and with the best intention to prevent deficiencies of essential agro-food products in the markets of the Open Balkan Initiative participants,

REAFFIRMING the solidarity as a defining principle of Open Balkan Initiative,

EXPRESSING willingness for strengthening regional cooperation and with the aim to contributing to food security mechanisms within Open Balkan Initiative and in a region as a whole,

IN ORDER TO determine ways for ensuring the constant trade to allow steady and uninterrupted supply of essential agro-food products within contracting parties' flows without any restriction

BEING AWARE OF and wishing to mitigate possible shortages of food supply to our region caused by the disruptions in production and transport due to the crisis situations,

INVITING the other Western Balkan participants to join this agreement in the spirit of inclusiveness, good neighboring relations and regional cooperation and with a view to improving the wellbeing of the citizens within the region,

IN ACCORDANCE with the Agreement on Cooperation in the Field of Veterinary, Food and Feed Safety and Phytosanitary in the Western Balkan, signed by the same Parties on December 21, 2021.

the Parties have agreed on the following:

Article 1

In line with the Agreement on cooperation in protection against disasters in the Western Balkans, the purpose of this Agreement is for the participants of Open Balkan initiative to assist one another in the the event of interrupted supply chains due to consequences of global crisis, when one of the parties faces shortages in supplying the domestic market with essential agro-food products.

The Parties, as members of the Open Balkan Initiative, reaffirm the necessity of cooperation in preventing and mitigating potential shortages of essential agro-food

products, generated from potential crisis situation either within the region or from one which affects the global market and reflects on the region.

Article 2

The parties agree that there will be no bans on trading of essential agro-food products within the members of the Open Balkan Initiative.

The list of essential agro-food products is specified in Annex I of the Agreement.

From the date of entry into force of this Agreement, the parties shall abolish all quantitative restrictions and measures having equivalent effect on imports of essential agro-food products specified in Annex I, originating from the Open Balkan Initiative members.

Article 3

The Parties agree that there will be no re-export to third countries of traded essential agro-food products listed in Annex I, if they originated from one of the Parties.

Article 4

For the purpose of monitoring the implementation of this Agreement, the Parties will establish a Joint Working Group in order to suggest improvements in face of the changing environment and detect and prevent possible misuses. This working group will be established within 30 days from the day of the entry into force of this Agreement.

The Working Group shall include representatives of Parties' official institutions responsible for agriculture, trade and custom and representatives of the chambers. The representative should be, at the very least, at the level of the head of the department. Each party shall notify to the other parties the names of the representatives appointed to the Working Group. The parties may also appoint deputy representatives at any time, by notifying the other parties in writing.

Article 5

The Parties agree that their competent authorities will work together to map their storage capacities for essential agro-food products.

The storage capacities should be fully mapped within 90 days from the day of the entry into force of this Agreement.

In order to develop cooperation in that field, the competent authorities of the Parties shall exchange the list of their mapped cereal capacities.

Article 6

The Parties agree that their competent authorities will work together to develop a common policy plan for improving capacities for essential agri-food products storages within the Open Balkan Initiative within 90 days from the day of the entry into force of this Agreement.

Article 7

The Parties are committing to explore additional actions in mutual trade to deal with the provision of essential agro-food products during the crisis situations

Parties are committing to review general and specific exception clauses in mutual trade to encourage cooperation in the crisis situations.

Article 8

The parties agree that their competent authorities will work together to develop FOOD SECURITY OBI ROADMAP/ACTIONPLAN 2030.

The document will address food security issues in the Western Balkan in general and in the Open Balkan Initiative in particular, such as the identification of risks and challenges to food security, focusing on the following initiatives to address effects of climate changes (drought, floods, fires etc.), digitalization and innovation in food industry and sustainability in the production of food across the region and agro-food value chain.

Article 9

The Parties agree to review at national level, as appropriate, regulations that have been identified as potentially challenging for the functioning of the food supply chain within Open Balkan Initiative region.

Article 10

Disputes arising from the implementation of this Agreement shall be settled in negotiations between the competent authorities of the Parties.

Article 11

The Agreement shall not apply to the rights and obligations of the Parties arising from other international agreements to which they are contracting parties.

Article 12

This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through the Depositary, of the completion of the procedures as required by their domestic legislation for the entry into force of this Agreement.

The Republic of Serbia shall act as the Depositary of this Agreement.

This Agreement shall remain in force for a period of five (5) years. After this period, the Agreement shall automatically be extended for subsequent one-year periods.

Each Party may withdraw from the Agreement at any time by notifying the other two Parties, in writing through the Depositary, no later than six (6) months prior to the date of the withdrawal. In such a case, the Agreement shall remain to be in force for the remaining two Parties.

This Agreement may be amended upon written mutual consent of all Parties.

The original of this Agreement in a single copy in the English language shall be deposited with the Depositary which shall transmit a certified copy to each Party.

Done in Belgrade, on the second of September, two thousand twenty-two.

**On behalf of the Government
of the Republic of Serbia**

**On behalf of the Council of Ministers
of the Republic of Albania**

**On behalf of the Government
of the Republic of North Macedonia**

Annex 1

List of essential agro-food products

Description	Tariff Code
Maize (corn)	1005
Wheat and meslin	1001
Wheat and meslin	1101
Milk and milk products	0401 to 0406
Cane or beet sugar and chemically pure sucrose, in solid form	1701
Sunflower-seed, safflower or cotton-seed oil and fractions thereof, whether or not refined, but not chemically modified	1512
Sunflower seeds	1206
Pasta, whether or not cooked or stuffed (with meat or other substances) or otherwise prepared, such as spaghetti, macaroni, noodles, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, whether or not prepared:	1902
Cereal groats, meal and pellets	1103
Edible fruit and nuts; peel of citrus fruit or melons	0801 to 0814
Edible vegetables and certain roots and tubers	0701 to 0714
Meat and edible meat offal	0201 to 0210
Sausages and similar products, of meat, meat offal, blood or insects; food preparations based on these products	1601
Other prepared or preserved meat, meat offal, blood or insects	1602

SPORAZUM O MEHANIZMIMA PREHRAMBRENE SIGURNOSTI NA ZAPADNOM BALKANU

IMAJUĆI U VIDU dobrobit građana regiona Zapadnog Balkana i u najboljoj nameri da sprečimo nedostatke osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na tržištima učesnika Inicijative Otvoreni Balkan,

PONOVRNO POTVRĐUJUĆI solidarnost kao osnovni princip Inicijative Otvoreni Balkan,

IZRAŽAVAJUĆI spremnost za jačanje regionalne saradnje radi doprinosa mehanizmima prehrambene sigurnosti u okviru Inicijative Otvoreni Balkan i regiona u celini,

KAKO BI se utvrdili načini za obezbeđivanje stalne trgovine radi obezbeđivanja stabilnog i neprekidanog snabdevanja osnovnim poljoprivredno-prehrambenim proizvodima u tokovima robne razmene između ugovornih strana bez ikakvih ograničenja,

SVESNI i želeći da ublaže moguće nestašice u snabdevanju hranom našeg regiona uzrokovane prekidima proizvodnje i transporta usled kriznih situacija,

POZIVAJUĆI ostale učesnike Zapadnog Balkana da se pridruže ovom sporazumu u duhu inkluzivnosti, dobrosusedskih odnosa, regionalne saradnje, a u cilju poboljšanja blagostanja građana u regionu,

U SKLADU sa Sporazumom o saradnji u veterinarskoj, fitosanitarnoj i oblasti bezbednosti hrane i hrane za životinje na Zapadnom Balkanu, koji su strane potpisale 21. decembra 2021. godine,.

Strane su se dogovorile o sledećem:

Član 1.

U skladu sa Sporazumom o saradnji u zaštiti od katastrofa na Zapadnom Balkanu, svrha ovog sporazuma je da učesnici Inicijative Otvoreni Balkan jedni drugima pomognu u slučaju prekida lanaca snabdevanja usled posledica globalne krize, kada se jedna od strana suoči sa nedostatkom u snabdevanju domaćeg tržišta osnovnim poljoprivredno-prehrambenim proizvodima.

Strane, kao članice Inicijative Otvoreni Balkan, ponovo potvrđuju neophodnost saradnje u sprečavanju i ublažavanju potencijalnih nestašica osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, nastalih iz potencijalno krizne situacije unutar regiona ili iz situacije koja utiče na globalno tržište i odražava se na region.

Član 2.

Strane su saglasne da neće biti zabrana prometa osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u okviru članica Inicijative Otvoreni Balkan.

Lista osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda navedena je u Aneksu 1 Sporazuma.

Od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, strane će ukinuti sva kvantitativna ograničenja i mere sa istim dejstvom na uvoz osnovnih poljoprivredno-prehrambenih

proizvoda navedenih u Aneksu 1, koji su poreklom iz članica Inicijative Otvoreni Balkan.

Član 3.

Strane su saglasne da neće biti reeksporta u treće zemlje osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda navedenih u Aneksu 1, kojima međusobno trguju, i koji su poreklom iz bilo koje od Strana.

Član 4.

U cilju praćenja implementacije ovog Sporazuma, strane će oformiti Zajedničku radnu grupu radi predlaganja poboljšanja u odnosu na promene u okruženju, a u cilju otkrivanja i sprečavanja mogućih zloupotreba. Radna grupa biće osnovana u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Radna grupa će uključivati predstavnike zvaničnih institucija Strana nadležnih za poljoprivredu, trgovinu, carine i predstavnike komora. Predstavnicima bi trebalo da budu, u najmanju ruku, na nivou rukovodioca odeljenja. Svaka strana će obavestiti druge strane o imenima predstavnika, koji su imenovani u Radnu grupu. Strane takođe mogu u bilo koje vreme imenovati zamenike predstavnika, tako što će obavestiti druge strane pisanim putem.

Član 5.

Strane su saglasne da će njihovi nadležni organi zajedno raditi na mapiranju svojih skladišnih kapaciteta za osnovne poljoprivredno-prehrambene proizvode.

Skladišne kapacitete treba u potpunosti mapirati u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

U cilju razvoja saradnje u toj oblasti, nadležni organi Strana će razmeniti spisak svojih mapiranih skladišnih kapaciteta za žitarice.

Član 6.

Strane su saglasne da će njihovi nadležni organi zajedno raditi na izradi zajedničkog plana i politike za unapređenje skladišnih kapaciteta za osnovne poljoprivredno-prehrambene proizvode u okviru Inicijative Otvoreni Balkan u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Član 7.

Strane se obavezuju da će preduzeti dodatne aktivnosti u međusobnoj trgovini, u cilju obezbeđivanja osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda tokom kriznih situacija.

Strane se obavezuju da će preispitati opšte i posebne klauzule o izuzecima u međusobnoj trgovini, kako bi podstakle saradnju u kriznim situacijama.

Član 8.

Strane su saglasne da će njihovi nadležni organi zajedno raditi na izradi IOB PLANA PUTA/AKCIONOG PLANA ZA PREHRAMBENU SIGURNOST 2030.

Dokument će se baviti pitanjima bezbednosti hrane na Zapadnom Balkanu uopšte, posebno u okviru Inicijative Otvoreni Balkan, kao što su identifikacija rizika i izazova za bezbednost hrane, a fokusirajući se na sledeće inicijative za sanaciju efekata

klimatskih promena (suše, poplave, požari itd.), digitalizaciju i inovacije u prehrambenoj industriji i održivost u proizvodnji hrane u regionu i poljoprivredno-prehrambenom lancu vrednosti.

Član 9.

Strane su saglasne da na nacionalnom nivou preispitaju, prema potrebi, propise koji su identifikovani kao potencijalno izazovni za funkcionisanje lanca snabdevanja hranom u regionu Inicijative Otvoreni Balkan.

Član 10.

Sporovi koji proizlaze iz sprovođenja ovog Sporazuma rešavaće se u pregovorima između nadležnih organa Strana.

Član 11.

Sporazum se neće primenjivati na prava i obaveze koje proizlaze iz drugih međunarodnih ugovora čije su Strane ugovornice.

Član 12.

Ovaj sporazum stupa na snagu na dan prijema poslednjeg pisanog obaveštenja kojim Strane obavestavaju jedna drugu, preko depozitara, o završetku procedura koje zahteva njihovo domaće zakonodavstvo za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

Republika Srbija će biti depozitar ovog Sporazuma.

Ovaj Sporazum će ostati na snazi za period od pet (5) godina. Nakon ovog perioda, Sporazum se automatski produžava za naredne uzastopne jednogodišnje periode.

Svaka Strana može da se povuče iz Sporazuma u bilo kom trenutku tako što će obavestiti druge dve Strane, pisanim putem preko depozitara, najkasnije šest (6) meseci pre datuma povlačenja. U tom slučaju, Sporazum će ostati na snazi za preostale dve Strane.

Ovaj Sporazum se može izmeniti i dopuniti uz pisanu obostranu saglasnost svih Strana.

Original ovog Sporazuma u jednom primerku na engleskom jeziku biće deponovan kod depozitara koji će poslati overenu kopiju svakoj Strani.

Sačinjeno u Beogradu, drugog septembra dve hiljade dvadeset druge.

Za Vladu

Za Savet ministara

Republike Srbije

Republike Albanije

Za Vladu

Republike Severne Makedonije

Aneks 1

Lista osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Opis robe	Tarifna oznaka
Kukuruz	1005
Pšenica i napolica	1001
Brašno od pšenice ili napolice	1101
Mleko i proizvodi od mleka	0401 do 0406
Šećer od šećerne trske ili šećerne repe i hemijski čista saharoza, u čvrstom stanju	1701
Ulje od semena suncokreta, šafranike ili pamukovog semena i njihove frakcije, rafinisani ili nerafinisani, ali hemijski nemodifikovani	1512
Seme suncokreta	1206
Testenine, kuvane ili nekuvane ili sa nadevom (sa mesom ili drugim materijama) ili drugačije pripremljene kao što su špageti, makaroni, rezanci, lasanje, njoki, ravijoli, kaneloni; Kuskus, pripremljen ili nepripremljen	1902
Prekrupa od žitarica, griz i pelete	1103
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; Kore agruma ili dinja i lubenica	0801 do 0814
Povrće, korenje i krtole za jelo	0701 do 0714
Meso i ostali jestivi klanični proizvodi	0201 do 0210
Kobasičarski i slični proizvodi, od mesa, ostalih klaničnih proizvoda ili krvi ili insekata; Složeni prehrambeni proizvodi na bazi tih proizvoda	1601
Ostali prerađeni ili konzervisani proizvodi od mesa, ostalih klaničnih proizvoda, krvi ili insekata	1602

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori“.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o mehanizmima prehrabene sigurnosti na Zapadnom Balkanu, sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije prema kojem Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. Razlozi za potvrđivanje međunarodnog ugovora

Sporazum o mehanizmima prehrabene sigurnosti na Zapadnom Balkanu, potpisan je u Beogradu 2. septembra 2022. godine u jednom originalnom primerku, na engleskom jeziku. Sporazum su potpisali Branislav Nedimović, ministar poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Frida Krifca, ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Albanije i Ljupčo Nikolovski, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Severne Makedonije.

Ovim Sporazumom uređuju se pitanja od značaja za saradnju sve tri zemlje u oblasti poljoprivrede.

Potvrđivanjem Sporazuma omogućuje se njegovo stupanje na snagu, kako je predviđeno članom 12. Sporazuma.

III. Stvaranje finansijskih obaveza za Republiku Srbiju izvršavanjem međunarodnog ugovora

Izvršavanjem Sporazuma o mehanizmima prehrabene sigurnosti na Zapadnom Balkanu, ne stvaraju se finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

IV. Procena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje međunarodnog ugovora

Za donošenje ovog zakona, kao i za realizaciju Sporazuma o mehanizmima prehrabene sigurnosti na Zapadnom Balkanu, nisu potrebna sredstva u 2023. godini iz budžeta Republike Srbije. Eventualno potrebna sredstva za sprovođenje ovog akta u narednim godinama, biće planirana u okviru limita na razdelu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, koji će biti opredeljen od strane Ministarstva finansija u skladu sa bilansnim mogućnostima.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma o mehanizmima prehrabene sigurnosti na Zapadnom Balkanu je potrebno usvojiti po hitnom postupku jer su sve zemlje članice inicijative „Otvoreni Balkan”, izuzev Republike Srbije, ratifikovale pomenuti Sporazum. Usvajanjem ovog Zakona po hitnom postupku bi se doprinelo daljem razvoju saradnje među zemljama Zapadnog Balkana u delu obezbeđivanja dovoljnih količina poljoprivredno-prehrabnih proizvoda u kriznim situacijama a čime bi se stvorili neophodni uslovi da se ublaže moguće nestašice u snabdevanju hranom našeg regiona uzrokovane prekidima proizvodnje i transporta usled kriznih situacija